

Uchwała Nr III/17/15
Rady Gminy w Gnojniku
z dnia 30 stycznia 2015 r.

w sprawie: Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z p. zm.) art. 6 ust.1 i 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z p. zm.) Rada Gminy w Gnojniku uchwała co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020 w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy oraz Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojniku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Zych

Załącznik
do Uchwały Nr III/17/15
Rady Gminy Gnojnik
z dnia 30 stycznia 2015

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2015 - 2020**

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z p. zm.),
2. Krajowy Program Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie,
3. Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015r,
4. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013 – 2020 zatwierdzona uchwałą Rady Gminy Gnojnik Nr XXVII/256/13z dnia 10 września 2013r.,
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 2012r. poz. 788 z p. zm.)
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013r. poz. 182 z p. zm.),
7. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r. poz. 1356 z p. zm.),
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny (Dz. U. z 1997 Nr 88 poz. 553 z p. zm.).

II. Informacje ogólne

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice są wzorem do naśladowania przez dzieci. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie relacje między rodzicami oparte są na miłości, zrozumieniu i zaufaniu. Prawidłowo funkcjonujący dom rodzinny stanowi dla poszczególnych członków rodziny ażył bezpieczeństwa. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań wynikających z pełnienia poszczególnych ról. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości

społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiło się nie wiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a także w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie. W niektórych przypadkach przejawy przemocy w rodzinie są jednoznaczne nie pozostawiające żadnych wątpliwości, w innych, bardziej złożonych niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny.

Przemoc jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata, jest mechanizmem regulującym stosunki panujące między ludźmi w różnych grupach, instytucjach, środowiskach i układach społecznych. Z badań dotyczących rodziny, a także obserwacji życia społecznego wiadomo, że ludzie niechętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny.

W Polsce trudno jest określić dokładnie skalę tego zjawiska. Co roku rejestruje się kilkanaście tysięcy spraw o znęcanie nad rodziną, w tym samym czasie policja odnotowuje około miliona awantur domowych, do których jest wzywana. Przemoc domowa, zwana też przemocą w rodzinie, to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i szkody.

Według definicji zawartej w art.2 pkt.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to:

„Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt.1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 06.06.1997r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Agresja ze strony osób najbliższych, jeżeli nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym, co jest normalne i słuszne, może być wstydliwie ukrywaną tajemnicą.

Prowadzenie działań związanych z tworzeniem profilaktyki oraz systemu opieki nad dzieckiem i rodziną należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, zgodnie z art. 17 ust.1 pkt.13 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r. Działania podejmowane na rzecz rodzin i osób dotkniętych przemocą, ograniczenie rozmiarów oraz skutków zjawiska wynikają bezpośrednio z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982 r. oraz ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

III. Założenia Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej są zbieżne z:
Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2000 – 2016,
Strategią Polityki Społecznej 2014 —2020,
Programem Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży,

Narodowym Planem Działań na Rzecz Dzieci,
Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych.

IV. Rozmiar zjawiska przemocy domowej

Przestępczość kryminalną jako przejaw patologii społecznej definiuje art. 207 par. i k. k: „przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”. Przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Wszystkich zainteresowanych ideą pomagania ofiarom przemocy domowej oraz przeciwdziałaniu temu zjawisku skupia ogólnopolskie porozumienie osób, organizacji i instytucji pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie „NIEBIESKA LINIA” powołane do życia w grudniu 1996 r. podczas 3 Ogólnopolskiej Konferencji „Przeciw przemocy”.

Istnieje ogólnopolska procedura interwencji wobec przemocy domowej program „Bezpieczeństwo w rodzinie NIEBIESKA KARTA. Pracownicy socjalni współdziałając z policją i kuratorami odbywają wspólną wizytę w domu pokrzywdzonych, opracowują plan pomocy i uruchamiają lokalny system wsparcia.

Bardzo trudno jest określić zakres występowania skali zjawiska przemocy gdyż jest ono powiązane z innymi patologiami (alkoholizmem, bezrobociem, ubóstwem i bezradnością). Barię do postawienia pełnej diagnozy sytuacji jest niska świadomość społeczna oraz niechęć środowiska do ingerowania w sprawy rodzinne innych.

System odnośnie zapobiegania przemocy w rodzinie jest odpowiedzią na potrzeby środowiska lokalnego oraz zdiagnozowanych problemów występujących w rodzinach.

V. Adresaci systemu

Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc rodzinna dotyczy także często mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych. Zmniejszenie rozmiarów przemocy w polskich rodzinach i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

System skierowany jest szczególnie do:

- a) ofiar przemocy w rodzinie, w tym: dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
- b) osób starszych,
- c) osób niepełnosprawnych,
- d) sprawców przemocy w rodzinie,
- e) świadków przemocy w rodzinie.

VI. Charakterystyka przemocy domowej

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że jest:

- intencjonalna - przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- układ sił jest nierównomierny - w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy,
- naruszane są prawa i dobra osobiste - sprawca wykorzystuje przewagę siły narusza

podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),

- powoduje ból i cierpienie - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG ZACHOWAŃ
PRZEMOC FIZYCZNA	popychanie, odpychanie, obezwładnianie „ przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, rzucanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.
PRZEMOC PSYCHICZNA	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej „ izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, wymuszanie sadystycznych form współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, itp.
PRZEMOC EKONOMICZNA	niemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny

VII. Cele strategiczne programu:

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.
2. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej, mającej na celu podnoszenie wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie oraz zmianę zachowań i postaw ofiar przemocy.
3. Rozbudowa bazy służącej niesieniu pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.
4. Stworzenie organizacyjnych i kadrowych warunków do udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
5. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego mająca na celu kompleksową pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc domową (pracownik socjalny, policjant, członek GKRPA/terapeuta uzależnień, psycholog, pedagog szkolny/nauczyciel, lekarz/pielęgniarka środowiskowa i przedstawiciele innych instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie).
7. Podnoszenie kompetencji pracowników służb społecznych i placówek oświatowych w zakresie rozpoznawania przemocy oraz właściwego stosowania strategii zaradczych i pomocowych.
8. Wdrażanie, w razie potrzeb, procedur postępowania interwencyjnego wobec sprawców przemocy w rodzinie.
9. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.
10. Organizowanie i prowadzenie profesjonalnej pomocy psychologicznej, doradczej, informacyjnej i socjalnej dla dzieci i rodzin będących ofiarami przemocy.
11. Prowadzenie warsztatów dla dzieci i młodzieży celem odzyskania równowagi emocjonalnej i pogody ducha.
12. Wspieranie ofiar przemocy w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej oraz w przerwaniu cyklu przemocy.
13. Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.

VIII. Cele operacyjne programu

1. Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie — monitorowanie skali zjawiska.
2. Zwiększenie dostępu do informacji w tym poradnictwa specjalistycznego, pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej dla ofiar przemocy domowej.
3. Praca socjalna i działania środowiskowe prowadzone przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
4. Interwencja kryzysowa jako szybka i skuteczna reakcja na sytuacje kryzysowe.
5. Opracowywanie i wdrażanie programów „pomocowych” ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych przemocą domową.

6. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców oraz instytucji gminy w kontakcie z ofiarami przemocy - informacja i działania edukacyjne — szkolenia, warsztaty.

IX. Kierunki podejmowanych działań.

1. Prowadzenie ewidencji rodzin z problemem przemocy
2. Dostęp osób zagrożonych przemocą, ofiar i sprawców do konsultacji psychologicznych i porad prawnych.
3. Praca socjalna z rodzinami w kryzysie w kierunku poprawy funkcjonowania w środowisku.
4. Monitorowanie zjawiska i pomoc ofiarom przemocy poprzez prowadzenie Niebieskich Kart.
5. Składanie wniosków do Prokuratury o podejrzenie przestępstwa stosowania przemocy.
6. Zgłaszanie aktów przemocy i niewydolności opiekuńczo-wychowawczej względem dzieci do Sądu Rodzinnego.
7. Podejmowanie wspólnych interwencji z funkcjonariuszami policji i kuratorami.
8. Zgłaszanie uzależnionych od alkoholu sprawców przemocy do GKRPA.
9. Objęcie kompleksową pomocą rodzin ze szczególnym uwzględnieniem pomocy w naturze i pomocy finansowej.
10. Pomoc społeczna w postaci realizacji Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” — gorące posiłki w szkołach dla dzieci i młodzieży.
11. Kierowanie w sytuacjach kryzysowych ofiar przemocy do Ośrodków Interwencji Kryzysowej lub do schronisk i noclegowni.
12. Prowadzenie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem przemocy.
13. Organizowanie form spędzania wolnego czasu po przez zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży.
14. Wyrównywanie szans dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych po przez organizowanie wypoczynku letniego i zimowego (zimowiska, kolonie, wycieczki, zabawy integracyjne).
15. Kierowanie sprawców przemocy do prac społecznie użytecznych i robót publicznych organizowanych na terenie gminy.
16. Monitorowanie rodzin po odbyciu kary pozbawienia wolności przez sprawcę przemocy.
17. Organizowanie szkoleń dla pracowników socjalnych i pedagogów szkolnych z zakresu zapobiegania i reagowania na zjawisko przemocy domowej.

X. Charakterystyka Gminy Gnojnik

Gmina Gnojnik leży w obszarze Pogórza Karpackiego, na północnym skraju Pogórza Wiśnickiego. Po ostatniej reformie administracyjnej kraju znalazła się w środkowej części województwa małopolskiego, w powiecie brzeskim. Pod względem

statystycznym jest jedną z mniejszych gmin powiatu . W jej skład wchodzi siedem wsi są to:

Miejscowość	Liczba mieszkańców rok 2012	Liczba mieszkańców rok 2013	Liczba mieszkańców rok 2014 stan na 30. 11. 2014
Gnojnik	2 464	2 487	2 510
Uzew	1 574	1 580	1 588
Lewniowa	914	932	939
Biesiadki	879	833	873
Gosprzydowa	1 044	1 064	1 072
Zawada Uszewska	548	553	553
Żerków	279	286	286

Statystyka dotycząca liczby procedury Niebieskich Kart w Gminie Gnojnik:

	rok 2012	rok 2013	rok 2014 stan na 30.11.
Liczba niebieskich kart	10	8	9
Liczba interwencji	10	8	5
Liczba osób zatrzymanych	9	6	9
Liczba osób pokrzywdzonych	11	8	9
Liczba sprawców	10	8	9
Liczba zawiadomień do prokuratury	10	8	9

Instytucje, organizacje, służby i środowiska włączone do Systemu:

- Urząd Gminy Gnojnik,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gnojniku,
- Komisariat Policji w Czchowie,
- Sąd Rejonowy w Brzesku— kuratorzy zawodowi i społeczni,
- Pielęgniarki środowiskowe,
- Lekarze rodzinni,
- Publiczne Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Gnojnik,

- Publiczne Gimnazja w Gnojniku i Uszwi,
- Publiczne Przedszkola w Gnojniku, Uszwi, Biesiadkach , Lewniowej,
- Sołtysi Wsi należący do Gminy Gnojnik,
- Czasopismo lokalne „Wieści Gminne”,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Brzesku.

XI. Analiza *swot*.

Analiza *swot* stanowi kompleksowe narzędzie pomocnicze pozwalające pogłębić ocenę otoczenia, planowanego przedsięwzięcia, a także wewnętrznych aspektów warunkujących jego powodzenie. Z oczywistych względów w niniejszej analizie zdefiniowano jedynie czynniki mające kluczowe znaczenie dla opracowania systemu pomocy ofiarom przemocy domowej na terenie gminy Gnojnik.

Mocne strony

- dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny,
- wnikliwa znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologią,
- spójny system współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (pomoc społeczna, policja, kuratorzy zawodowi, pedagodzy szkolni),
- wypracowane standardy określonych procedur monitorowania i interweniowania w sytuacjach przemocy domowej poprzez: częste wizyty w środowiskach dotkniętych problemem, zawieranie kontraktów socjalnych,
- podejście systemowe – Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Słabe strony

- brak schroniska dla ofiar przemocy w rodzinie,
- słaba współpraca sprawców przemocy,
- brak programów terapeutycznych dla sprawców przemocy,
- nie wielka liczba skazanych sprawców przemocy,
- nie stosowanie przez Sądy Rejonowe izolacji sprawców od ofiar poprzez wydanie zakazu zbliżania się,
- brak zrozumienia ze strony społeczności lokalnej („zmowa milczenia”),
- słabe zainteresowanie skalą zjawiska,
- znikoma wiedza społeczności lokalnej na temat istniejącego problemu przemocy objawiająca się stereotypowym myśleniem,
- hermetyczność rodziny,
- nie wykorzystywanie przez ofiary i sprawców oferowanego systemu wsparcia,

Zagrożenia sytemu

Szanse:

- akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie

- kampanie społeczne organizowane w celu przełamania stereotypowego myślenia odnośnie przemocy domowej
- zmiany prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową
- wzrost świadomości społecznej dotycząca negatywnych skutków zjawiska

Zagrożenia:

- słaba kondycja moralna i ekonomiczna rodzin,
- negatywne wzorce zachowań społecznych,
- niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodzin oraz niski poziom wykształcenia,
- problemy alkoholowe, upośledzenia umysłowe i choroby psychiczne członków rodzin.

Zagrożenia realizacji systemu: realizacja winna opierać się na założeniach i celach. Aby było to możliwe szczególnie ważna jest współpraca wyżej wymienionych instytucji w zakresie wypełnianych zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, oraz zmiany świadomości i nastawienia osób zagrożonych przemocą. Bez ich udziału i kompleksowej pomocy instytucji podejmowane działania nie będą miały długotrwałego charakteru.

XII. Strategia i metody działania

- A. Działania uprzedzające:** diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie.
- B. Działania interwencyjne:** opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.
- C. Działania wspierające:** psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne kierowane do ofiar przemocy w rodzinie.
- D. Działania korekcyjno – edukacyjne:** kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

XIII. Formy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

1. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczenie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Adresaci: dzieci i młodzież szkolna, dorośli, rodziny

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników	Prowadzenie zajęć wychowawczych oraz pogadanek informacyjno-edukacyjnych Organizacja czasu wolnego dzieci i	Szkoły, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, stowarzyszenia sportowe, policja

		młodzieży sprzyjających zachowaniom nieagresywnym	
2.	Edukacja dla dorosłych i rodziców	Poradnictwo edukacyjne dotyczące stresu, agresji, konfliktów Kursy i szkolenia	Służba zdrowia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Pomoc dla ofiar i sprawców przemocy	Informacje o punktach udzielających pomocy Inne formy pomocy	GOPS, PCPR

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych
2. Liczba dzieci objętych edukacją
3. Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi
4. Liczba osób dorosłych objętych poradnictwem

2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą	Poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne i socjalne Praca socjalna Interwencja kryzysowa Realizacja systemu „Niebieskiej Karty”	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, pedagog, służba zdrowia, Policja
2.	Ochrona przed sprawcą	Odseparowanie ofiary od sprawcy Zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną	Sądy, policja, prokuratura
3.	Udzielanie pomocy	Udzielenie bezpiecznego schronienia rodzinie Pomoc terapeutyczna specjalistyczna	Ośrodki wsparcia, PCPR
4.	Działania realizowane w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów	Rozmowy, Badania specjalistyczne	Gminna Komisja Alkoholowa, Zespół Interdyscyplinarny

	Alkoholowych		
--	--------------	--	--

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba osób wezwanych na rozmowę przez Komisję ds. Rozwiązywania problemów Alkoholowych
2. Liczba interwencji kryzysowych.

3. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Adresaci: sprawcy przemocy

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Działania korekcyjno – edukacyjne	Poradnictwo psychologiczne, rodzinne i socjalne Terapia indywidualna i grupowa	Pracownik socjalny, poradnie uzależnień, PCPR
2.	Działania związane z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych	Wszystkie zadania z katalogu GKRPA	Komisja Alkoholowa, Zespół interdyscyplinarny GOPS

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba sprawców objętych działaniami

XIV. Przewidywane efekty realizacji programu

1. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Zwiększanie liczby przypadków ujawnionych (głównie w pierwszym okresie realizacji Programu)
4. Szybsza i bardziej skuteczna pomoc dla ofiar przemocy.
5. Podniesienie kompetencji osób udzielających pomocy.
6. Zwiększenie wśród mieszkańców gminy poczucia sprawiedliwości o nieuchronnej prawnej odpowiedzialności za znęcanie się nad rodziną.

XV. Realizatorzy programu

1. Wójt Gminy Gnojnik.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku.
3. Referent d/s profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
4. Szkoły na terenie Gminy Gnojnik.
5. Inne podmioty, którym są zlecane bądź powierzane zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

XVI. Finansowanie programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie będą środki finansowe z budżetu Gminy Gnojnik, dotacje celowe oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

XVII. Odbiorcy i realizatorzy programu

Program skierowany jest do:

- dzieci i młodzieży
- osób dorosłych, współmałżonków, partnerów
- osób starszych
- społeczności lokalnej

**Harmonogram działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie i Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 - 2020**

1. Zapobieganie występowania przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej

L p.	Zadania	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny (realizator)	Termin realizacji
1.	Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie	1. Rejestrowanie przypadków przemocy domowej. 2. Sporządzanie rocznego raportu na temat zarejestrowanych przypadków przemocy w oparciu o prowadzoną dokumentację	Wszyscy realizatorzy programu, Koordynator Programu	2015 – 2020
2.	Profilaktyka i edukacja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowana do różnych grup społecznych	Organizowanie i udział w kampaniach społecznych.	Pełnomocnik Programu	2015 – 2020
3.	Promowanie zachowań nieagresywnych i społecznie pożądanych wśród dzieci i młodzi	Udział i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego (działalność świetlic, klubów sportowych, stowarzyszeń)	Szkoły i inne placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Inne organizacje pozarządowe, Kościół, Świetlice, kluby sportowe	2015 – 2020

4.	Edukacja osób dorosłych (rodziców, opiekunów)	<p>Udział i realizacja programów edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie.</p> <p>Popularyzacja i zwiększenie dostępności do poradnictwa indywidualnego i grupowego.</p>	<p>Szkoły i inne placówki oświatowe, PCPR, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe, Kościoł, Świetlice wiejskie</p>	2015 - 2020
----	--	---	--	-------------

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

- liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją, zajęciami profilaktycznymi i alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego
- liczba osób dorosłych objętych działaniami edukacyjnymi, poradnictwem i programami profilaktycznymi.

2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy

L p.	Zadania	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny (realizator)	Termin realizacji
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy, pozostającym w rodzinie	<p>Zwiększanie liczby osób objętych poradnictwem psychologicznym, pedagogicznym, prawnym, medycznym, socjalnym i popularyzacja tych form pomocy</p> <p>Zwiększenie znaczenia pracy socjalnej w procesie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie</p> <p>Popularyzacja działalności już istniejących grup pomocowych, terapeutycznych dla osób dorosłych doznających przemocy w rodzinie</p> <p>Popularyzacja działalności już istniejących grup wsparcia dla dzieci</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd, Prokuratura, Policja, Placówki służby zdrowia publiczne i niepubliczne, Koordynator Programu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p>	2015 – 2020

2.	Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę	Powszechne stosowanie istniejących rozwiązań prawnych mających na celu odseparowanie sprawcy przemocy od ofiary (zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną, tymczasowe aresztowanie, nakaz opuszczenia mieszkania, zatrzymanie w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych, odwiezienie do Izby Wytrzeźwień, orzeczenie eksmisji, stworzenie warunków do jej egzekucji)	Sąd, Prokuratura, Komenda Powiatowa Policji	2015 – 2020
----	---	---	---	-------------

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

- liczba podjętych interwencji kryzysowych wobec ofiar przemocy (dorosłych i dzieci),
- liczba osób dorosłych i dzieci objętych poradnictwem, terapią rodzinną, psychoterapią,
- liczba osób objętych grupowymi zajęciami edukacyjno – profilaktycznymi (dorośli / dzieci),
- liczba osób (kobiety / mężczyźni / dzieci), którym udzielono całodobowego schronienia,
- liczba instytucji, które działają w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ilość wypełnionych „Niebieskich kart” i liczba rodzin objętych tą procedurą,
- liczba wyroków w sprawach karnych z art. 207 ,
- liczba wyroków Sądu Rodzinnego w sprawach dzieci krzywdzonych - ofiar przemocy,
- ilość spraw, w których zastosowano środki zapobiegawcze wobec sprawców przemocy.

3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc

L p.	Zadania	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny (realizator)	Termin realizacji
1.	Działania interwencyjne	Izolowanie sprawców od ofiar, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stosowanie w procedurze „Niebieskiej Karty” obowiązku odbywania rozmów	Sąd, Prokuratura, Policja Komenda Powiatowa Policji Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania	2015 – 2020

	prewencyjnych ze sprawcami przemocy o konsekwencjach prawnych ich czynów i informowanie o możliwości korzystania przez nich z pomocy psychologicznej.	Problemów Alkoholowych Zespół Interdyscyplinarny	
--	---	--	--

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

- liczba oddziaływań interwencyjnych wobec sprawców: liczba osób wobec których zastosowano zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną, tymczasowe aresztowanie, nakaz opuszczenia mieszkania, zatrzymanie w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych, odwiezienie do Izby Wyrzeźwień, orzeczenie eksmisji,
- ilość wypełnionych „Niebieskich Kart” przez policję, pomoc społeczną,
- liczba ponownych incydentów stosowania przemocy wśród sprawców objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba sprawców zobowiązanych wyrokiem sądu do uczestnictwa w zajęciach korekcyjno-educacyjnych,
- liczba sprawców objętych działaniami edukacyjno-korekcyjnymi,
- ilość osób skazanych z art. 207,
- ilość wykonanych eksmisji sprawców przemocy w stosunku do ilości wyroków,
- ilość pomieszczeń tymczasowych utworzonych w zasobach gminy.

4. Poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy

Lp.	Działanie	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny (realizator)	Termin realizacji
1.	Wspieranie osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i zwiększenie profesjonalizmu ich działań	Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w celu podniesienia umiejętności pracy z klientem i lepszego radzenia sobie ze stresem	Koordinator/Pełnomocnik Programu, Wszyscy realizatorzy Programu	2015 – 2020
2.	Zwiększenie efektywności współpracy służb w zakresie przeciwdziałania	Popularyzacja działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w placówkach służby zdrowia i placówkach	Wszyscy realizatorzy Programu	2015 – 2020

	przemocy w rodzinie	oświatowych.		
4.	Monitorowanie i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	Dokonywanie ewaluacji Programu. Inicjowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy Korzystanie z doświadczeń innych gmin, realizujących opracowane i wdrożone przez siebie lokalne programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Koordinator/Pelnomocnik Programu Wszyscy realizatorzy Programu	2015 – 2020

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

- liczba osób objętych szkoleniami, superwizją,
- liczba osób profesjonalnie przygotowanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy domowej,
- ilość spraw rozpatrzonych przez zespoły interdyscyplinarne.

XXI. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja działań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb społeczności lokalnej. Pozwoli na to systematyczne prowadzenie jego monitoringu i ewaluacji sprawdzenie czy zostały zrealizowane zakładane cele szczegółowe oraz jaki jest wynik realizowanych działań.

Ewaluacja powinna dostarczyć odpowiedzi, jaka jest trafność, skuteczność i użyteczność Programu, ma również na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto przewidywane efekty realizacji Programu.

Podstawowe cele ewaluacji Programu to:

- udoskonalenie podejmowanych działań,
- informacja o efektach wdrażania Programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z jego realizacją,
- pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie Programu wśród wszystkich zainteresowanych jego funkcjonowaniem i efektami.

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach Programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na przewidywane efekty jego realizacji.

Monitoring i ewaluacja odbywać się będzie według kryterium odpowiedniości realizowanych działań w stosunku do ewoluujących potrzeb mieszkańców gminy. Informacje uzyskane w ramach procesu monitoringu i ewaluacji odpowiedzą czy i w jakim obszarze Program wymaga, aktualizacji, przeformułowania lub zmiany postawionych celów szczegółowych.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco, równoległe trwać będzie proces jego monitorowania. Każdego roku do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy, Zespół Interdyscyplinarny wraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej sporządzać będzie raport zawierający dane zgromadzone w procesie ewaluacji i monitoringu oraz wnioski w sprawie zmiany zaplanowanych działań, sposobu ich realizacji, jednostki odpowiedzialne za realizację, a także uwagi dotyczące funkcjonalności Programu.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Zych